

# ادغام

د جوړښت تر مخې لازم –  
یووالی غښتلی کونکی

د برني اتریش ایالت لخوا د ادغام د ماموریت بیان

رسنیز ملکیت او خپروونکی:

د برني اتریش ایالت

د برني اتریش ایالت د حکومت دفتر د

اجرایه کمیټې د لوی ریاست چاپخای

لاندهاوس پلاټز 1

4021 لپنز، اتریش

تیلیفون: 7720-11400/430732

Email: pr.post@ooe.gv.at

د سمونگری کارکوونکی او د خپرنیز ملاتړ

پروفیسر ډاکټر کاترینا پابل، ډیپلوم. سوز. کینن ډي گونگور

انخوریز کار: مېکس کراسنو – stock.adobe.com

گرافیکي کار: جوهانس اورټنر/د چاپ ریاست/ډي ټي پي مرکز [2018365]

لومړی چاپ، جون 2018

[www.land-oberoesterreich.gv.at](http://www.land-oberoesterreich.gv.at)

د ډاټا د خونديتیا په حواله معلوماتو لپاره، مهرباني وکړئ وگورئ

<https://www.land-oberoesterreich.gv.at/datenschutz>

بريالي ادغام لپاره شرايط	8
په عمومي کچه اوږد مهالي ټولنيزې پروسې په توگه ادغام	8
ادغام يوه متقابلېه پروسه ده چې بېلا بېلې غوښتنې لري	8
مهاجرينو څخه هيلې	9
له کوربه ټولني هيلې	9
فرصتونه وړاندې کول او برخه اخستنه اسانول	9
شريک دگر په توگه بنسټيز او بشري حقوق	10
ستونزمنو چاپيريالونو سره مبارزه	10
مرکزي ارزښتونه	11

تحريک ورکول او ځواکمنول	12
لازمي: جزا او سزا	12
د حاجت او پوهې په بنسټ او د وړاندې کېدونکو	13
په مستقبل تمرکز او اوږدمهاله دوام	13
پوره ټولني سره تړاو او د شبکې په ډول چاري	14

ژبه او تعليم د کلیدي وړتياوو په توگه	14
اقتصاد او کاري بازار – برخه اخستني ته تشويق	15
په ځايي کچه ادغام او گډ ژوند	17
ارزښتونه او دودونه چې د انتقال وړ دي	17
يو بل ته د درناوی چلند	18



© واکيم هسلنگر

چې کله يوه ټولنه کې دننی يووالی غښتلی وی نو يواځې لوی کارونه ترسره کولای شي او بصيرتونه رښتيا کېدلای شي. يواځې هغه ټولنه مور، انسانانو، ته خونديتيا رابخښلای شي چې پکې خلک ځانگړو هدفونو په لوري گډ کار کوي.

دغه وجه ده چې برني اتریش ته د کورونو په لټه کې د نورو کلتورونو راتلونکو خلکو ادغامول دومره قطعي مهم دي. د دغه گډو ژوند په بنسټيزه توگه خونديتيا، انصاف او ټولنيز اړخونه ولري. په دغه موخه، د ادغام خدمتونه هدفی او روغ وي.

د ادغام د ماموریت د دغه بيان موخه لوستونکي ته د لوري اندازه او يو بل مينځ کې د اړیکو پلونه جوړول دي. سره له دې، بله موخه دا هم ده چې په زموږ په گډ کور کې د گډ ژوند لپاره زموږ بصيرت تاسو سره شریک کړو. په دې کې د يوې گډې ژبې – الماني – ويلو او زموږ د ارزښتونو جوړښت ته ژمنتيا شامل دي. زه غواړم چې برني اتریش د يووالي يوه احساس څخه گټه ترلاسه کړي، دا چې خلک پکې يواځې مساوي ژوند وه نکړي، او يقيني خبره ده چې هيڅ ډول شخړه نه غواړم.

د برني اتریش په لنډتاک کې د ټولو سياسي گوندونو نمابندگانو د برني اتریش فيوچر اکېډمي څخه پوهانو سره همکاري کړې ده تر څو د برني اتریش د ادغام د ماموریت بيان راجور کړي، چې لومړی مسوده يې په کال 2008 کې جوړه شوې وه، او اوس د نن حالاتو سره په سمون کې بدل کړل شوی دی.

په نتیجه مور اوس په برني اتریش کې د بريالي گډ ژوند يوه قطب نما لرو – چې ادغام او ټولنيزې راکړې ورکړې په اړه زموږ د دريځ اظهار دی.

زه په دې کار ونډه لرونکو ټولو څخه د دوی د مهم کار لپاره مننه کوم او هيله لرم چې د برني اتریش هر اوسېدونکی به له تر نهايي حده غوره گډ سوله بيز ژوند او د يووالي يوه غښتلي احساس څخه برخمن شي.

والي  
ټامس سټېلزر

په اوسنيو تېرو کلونو کې چې د دريم گرو غېر اروپايي هېوادونو تابعو مور خوا ته مخه کړې او د مهاجرت کچه لوړه شوې ده، نو په پايله کې د ادغام ټولنيزو ننگونو يعني چېلنجونو کې د پام وړ تغيرات راغلي دي. دا په مطلقه توگه مهمه وه چې د برني اتریش لخوا د ادغام د ماموریت د بيان په لوري کې مناسب بدلون راوستل شي. په ځينو سيمو کې، د دولت پاتې راتلني په پايله کې د ادغام ضد يا د مهاجرت ضد چلند ځای نيولی دی – دې ته په بېرنيو بنيادونو پام اړول پکار دي. د دا ډول روش هدف نه يواځې نوي مهاجرين دي، بلکې هغه خلک هم دي چې مور سره کلونو راهيسې گډ ژوند کوي – دواړه هغه چې اتریشي تابعيت لري او هغه چې نه يې لري – او هغه هم چې دلته دويم او دريم نسل شوی دی. خو بلخوا مور د ادغام د پالیسۍ د غوره اغېزمن کار تجربه هم ترلاسه کړې ده.



© ډاکټر مانفرد هايملکنر

دغه تجربې څرگندوي چې نوې ټولني سره په سمون کې ځان تغيرولو ته يو تن ژمنتيا د ادغام د بریا لپاره اړينه ده. او له دغه تجربو دا هم معلومېږي چې يواځې امتیازي مراعات دغه رضامندي راجوړولو لپاره کافي نه دي. د ادغام په چارو کې د برخه اخستنې څخه انکار او پکې ناکامي بايد د پام وړ جزايي نتایج ولري. ادغام يواځې هله بريالی کېدلای شي چې مهاجرين خپله ونډه پوره کړي او د قوانين ومني او د اتریشي او مغربي کلتور ارزښتونه ومني. د بېلگې په توگه، اړينه دي چې په کلک هوډ سره هېواد دننه داسې مساوي معاشره سره مخالف وکړو چې زموږ په جمهوري توگه تصویب شويو قوانينو د پاسه مذهبي قواعد پلي کوي.

زه په دا لیدو خوشاله يم چې د ماموریت دغه بيان کې لیدلوري تغير خوړلی چې اوس په حقیقت بنسټ لري. د ماموریت لومړي بيان څخه لس کاله وروسته، د 2018 لپاره د برني اتریش د ادغام د ماموریت بيان مور ته مخته پرتو ننگونو يعني چېلنجونو په ضد بری موندلو لپاره يوې نوې لاره ته گوته نيسي.

اړينه ده چې هغه خلک چې زموږ هېواد ته رامهاجر کېږي او دلته ورته په دايمي توگه د ژوند کولو اجازه ورکړل کېږي، مور سره تر ممکنه حده په ښه توگه يو ځای ژوند وکړي تر څو ټولنيزه سوله او زموږ د هېواد راتلونکی خوندي شي.

نایب والي  
ډاکټر مانفرد هايملکنر



هو، ادغام يو چپلنج دی، او دا يوه داسې پروسه چې په يوه شپه کې پای ته نه رسي. دا کلونه اخلي. دا پروسه سختې تقاضې لري، دواړه هغه خلکو لپاره چې له جنگ، ظلم و ستم او ازار څخه په تېبته راغلي دي او په اتریش کې ورته ساتنه ورځینل شوي ده او مور لپاره هم چې اتریش کې زېږېدلې یو او اړ یو چې خپلو نویو ګاونډیانو، د ټولګي ملګرو او کاري ملګرو سره ګزران کول زده کړو. دا د دواړو خواوو لپاره یو چپلنج دی، خو دا یو فرصت هم ثابتېدلی شي. او یوه خبره خو څرګنده ده: مور غواړو زموږ ګډو ژوند ښه سره تېرېږي.

په لومړنیو شکوک شېهاتو بری موندلو لپاره غوره طریقه یو بل سره پېژندل او خلکو ته ورنږدې کېدل دي. په برني اتریش کې ګڼ شمېر ځایي ټولني د مېلو، تقریبونو او د ادغام رضاکارانه اقداماتو له لارې د ادغام غوره فرصتونه وړاندې کوي. زه یې تاسې ته سپارښتنه درکولې شم او هیله کوم چې تاسو به پکې ونډه واخلي.

د ادغام د ماموریت د دې بیان موخه دا څرګندول دي چې د برني اتریش ایالت د بېلا بېلو کلتورونو په مینځ کې د ښه ګډ ژوند رامنځته کولو ته چمتو دی او د هغه معیارونو پخلی کولو لپاره چې زموږ په هېواد په ټولو خلکو پلي کېږي – صرف نظره له د چا د زېږون د ځای یا د هغوی اصل هېواد. ځکه ټول ایالتي دولت لپاره پکار دي چې، صرف نظره له خپل سیاسي تړون، رایوځای شي او د ګډ پوهاوي لپاره د څرګند بنسټ باندې او یو بل سره د اړیکو جوړولو لپاره زموږ په وړتیا باندې موافق شي. اخر دا هم حقیقت دی چې "ګډو خبرو سره خلک رایوځای کېږي".

د ایالتي دولت نماینده  
رودالف اپنسکوبار

خواوشا 50 کاله وړاندې، اتریش له ترکیه او له پخوانی یوګوسلاویا د کارکوونکو په راجلبولو کې په فعاله توګه بوخت و. کارکوونکي سړي اتریش ته په تېرېن راوستل شوي وو، چې بیا داسې شرکتونو ته ولېږل شول چې د اضافي کارکوونکو اړتیا یې درلودله.

ادغام؟ مور نه غوښته. د الماني ژبې د زدکړې کورسونو شتون نه درلود. کارکوونکي په بارکونو او کامپونو کې ساتل کېدل.

خو نن مور پوهېږو چې کله مور کره خلک راشي، نو مور باید خپله تر نهايي وسه خپله ټولنه کې د هغوی د یو ځای کېدنې هڅه وکړو. د ښه ګډ ژوند لرلو یواځینې لاره هم دغه ده. او دې لپاره چې ادغام بریالی شي، دواړه خواوي باید په دغه لوري کار وکړي. ادغام نه یواځې خلکو ته حقوق وربخښي، بلکې غواړي چې خلک یو څه فرايض سر ته ورسوي.

بهرنیو کارکوونکو لپاره د نن سبا د تقاضې په شان لویه تقاضا د 1960 لسیزې راهیسې نه وه رامنځته شوې. مور ته په بېړنۍ وضع دواړه د لوړ هنر او بې هنره کارګران اړتیا ده. په صنعتونو کې، په خدمتي سکتور کې، د روغتیایانې په سکتور کې.

که مور خپلې چارې په غوره عقلمندۍ سره ترسره کړي، نو مور به له نورو هېوادونو د خلکو – که هغه له جنگ په تېبته کېدوال دي یا حرفه یي کارګران دي چې وظیفو لپاره راجلب شوي دي – ته به مور د یو فرصت په توګه وګورو، زموږ هېواد د تقویت ورکوونکو په توګه به ورته وګورو. که په دې هکله له غوره عقلمندۍ څخه کار واخست، نو مور به دوی ته خپل ارزښتونه او دودونه وړانته انتقال کړو، او په بدل کې به زموږ هېواد ته راغلیو د مهاجرینو د ارزښتونو او دودونو په اړه زدکړه وکړو. که په دې هکله مور له عقلمندۍ کار واخست، مور به تر وسه هڅه وکړو چې دا سړي، ښځې او ماشومان او ځوان خلک چې دلته رامهاجر کېږي فرصت لري چې دلته خپلې رېښې ټینګې ښځي کړي.

ځکه چې مور په دې هکله له عقلمندۍ کار اخلو، نو په برني اتریش کې مور دا شته ستونزې په خلاص ذهنیت او بې پری ډول سنبالوو. او د ادغام د ماموریت دا بیان یې بنسټ دی.

د ایالتي دولت نماینده  
برجېت ګرستورفر



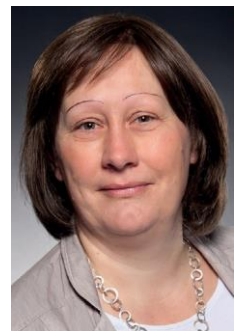
په کال 2008 کې جوړ شوی د ادغام د ماموریت بیان، چې سرلیک یې و، راکډونه، درجه بندي نه، د ادغام پالیسي ته د برني اتریش د ایالت د پروگرامي چارلارې بنسټ جوړوي. موخه یې په ټولنه په تقاطعي ډول بېلا بېلو برخو کې د ادغام ملي او سیمه ییزې چارې پلي کول او د مثبت ګډ ژوند اسانتیا ورکول وو. له هغه وخت راهیسې، د ادغام چارې په لویه کچه غځول شوی او حرفه یې کړل شوی دي. د ټولو خبرو وروسته لنډه ده چې د ادغام تېر کار مثبتې پایلې لرلې دي. خو دغه بریاوو سره چلنجونه او ستونزمن ډګرونه مخې ته راغلي دي چې په دامنه توګه نه دي سنډال شوي. شک نشته چې زموږ په چار لاره کې

د ښه والي اړتیا ده. دا خبره، د بېلګې په توګه، د مهاجرینو ځینو زرو او ځینو نویو ډلو لپاره رښتیا برېښي. دې سره په اضا د نړیوالو کړکېچونو محرک طبیعت او اغېز هم شتون لري – او دا نړیوال کړکېچونه په ځانګړې توګه په ځایي حالاتو کې سر راوچتوي او زموږ په ګډ ښه ژوند باندې فشار راوړي.

دا او نورو پوښتنو څرګنده کړه چې زموږ د ادغام د پالیسي ته د بیا ارزونې او لا زیاتې غښتلتیا اړتیا وه. په پایله موږ یوه داسې د ادغام پالیسي لرو چې دا اوس زیات تحریک ورکونکې ده او په ټولو حلقو کې پرې عمل لازم دی. دا پالیسي دا غوښتنه هم کوي چې د بریالي ګډو ژوند لپاره ارزښتونه، چلندونه او تقاضې کلکې قایمي پکار دي، او دا چې ستونزمن ډګرونه په زیاته ښکاره توګه پېژندل پکار دي.

د ماموریت دا نوی بیان په دغه روحیه جوړ شوی دی. د سیاسي منسوبیت سربرېره، په لاندنیاګ کې ټولو سیاسي ګوندونو هڅه کړې چې یو داسې د ماموریت بیان تصویب کړي چې عقل او بصیرت، زموږ ګډو عقایدو او ټولو ګوندونو لپاره د قبول وړ وي. د ماموریت د دې بیان بشپړېدا په دې کار کې بوخت هر چا لخوا د کره کتنې او د ارتباطاتي رويې پرته ممکنه نه وه. دې لپاره زه باید د زړه له تله منندوی ووسم.

څېړنيز ملاتړ  
کينډون ګونګور



په برني اتریش کې اوسېدونکو د ټولو خلکو په راتلونکي کې بدلون او د ګډ ښه ژوند لپاره د بنسټ اېښودنه، د خلکو د اصليت او تابعیت څخه صرف نظره، په معاشرتي يووالي باندې تکيه لري. د برني اتریش ایالت لخوا د ادغام د ماموریت بیان د دغه يووالي د کلکولو موخه لري. دغه لړ کې، دا د ایالت لخوا د ادغام د پالیسي هدفونه، اصولونه او چلندونه ټاکي، چې په دې ترڅ کې ځایي او د مهاجرینو د نفوسو ډلې په پام کې ساتي.

دا بیان د کوربه ټولني او ورسره د مهاجرینو څخه هیلې وړاندې کوي تر څو د برني اتریش په اقتصادي، ټولنيز، کلتوري او معاشرتي ژوند کې هر څوک برخه ولري.

د ادغام د ماموریت بیان د یوې خلاص ذهنیت یوې ټولني لپاره د یو ګډ بنیاد په توګه په بنسټیزو او بشري حقوقو زور اچوي، د غني تنوع په چاپېریال کې د ګډ بریالي ژوند لپاره مرکزي ارزښتونه په ګوته کوي. د ماموریت د بیان په چمتو کولو کې د پراخ بحث پروسه شاهدي کوي چې موږ ټول ادغام ته د مستقبل لپاره یو کار په توګه ګورو او د دې د ترسره کولو لپاره موږ ټول شریکه رضامندي او ژمنتیا لرو.

څېړنيز ملاتړ  
پروفیسر ډاکټر کاترینا پابل

ادغام: د جوړښت تر مخي لازم – يووالی غښتلی کوونکی

## د برني اتریش ایالت لخوا د ادغام د ماموریت بیان

### 7. د ادغام د پالیسی موخي

د برني اتریش ایالت لخوا د ادغام د ماموریت د بیان سرلیک دی، ادغام: د جوړښت تر مخي لازم – يووالی غښتلی کوونکی. دا لاسوند د ادغام د پالیسی موخه او کار بیانوي، او دا پالیسی په برني اتریش کې ټولو خلکو لپاره، که د هغوی اصلیت او تابعیت څه هم وي، د بریالي او سوله ییز گډ ژوند اسانتیا د برابرولو دنده لري. مور پرېکړه کړي چې دا دنده به ترسره کوو.

د برني اتریش ایالت لخوا د ادغام د ماموریت بیان په داسې وخت خپرېږي چې اوس هم پکې، په خاصه توګه په کال 2015 او 2016 کې، د راغلیو گڼ شمېر کډوالو او مهاجرینو له امله ننگونې شتون لري. په ځانګړې توګه په وروستیو کلونو کې په ټولنه کې د کډوالو د دغه ډلې د ادغام لپاره لوی هڅې ترسره شوي دي. خو، اوس هم تر مهمه ډله مهاجرین د اروپایي اتحادیې د غړو هېوادونو او له هغې بهر هېوادونو څخه دي. د ادغام لپاره اداري پالیسی خو پخوا ناکامې شوې دي. بیا هم په برني اتریش کې د ښه گډ ژوند لپاره ټولني سره د هغوی رابوځای کېدنه هم اړینه ده او دوی هم باید د ماموریت په بیان کې هغومره ځای ولري څومره چې زیات ځوانان مهاجرین یې لري. د ماموریت د دې بیان هدفې لوستونکي ځایي خلک هم دي. دوی په وروستیو کلونو او لسيزو کې په مهاجرت کې گڼو تغیراتو ته پراخ ذهنه ځواب ویلی دی او د پام وړ انفرادي ژمنتیا یې ښیلي ده، خو دوی یو څه اندېښنه او شکوک هم لرلي دي. په برني اتریش کې ټول خلک چې په بریالی توګه گډ ژوند کوي باید په د نفوسو ټولې ډلې – دواړه د ځایي اتریشیانو او د مهاجرینو – په پام کې ولري.

د برني اتریش ایالت لخوا د ادغام د ماموریت بیان د راتلونکو لسو کلونو لپاره اصول، لارښوونې او رویې ټاکي. دا په موجوده د ماموریت د بیان په لاسوند، چې موضوع یې و، راګډونه، درجه بندي نه – برني اتریش کې د ادغام عملي چارې چې د خپرېدا کال یې 2008 و، کې په شالید کې شته شرایطو ته ځواب وايي او د مستقبل لپاره یو لیدلوری وړاندې کوي. د ادغام لپاره د ماموریت نوی بیان په جامعه توګه په راتلونکي کې د ادغام پالیسی لپاره ستراتیجیکي لارښوونې کېږدي. دا به په دې بنسټ وي چې عملي گامونه به پورته او منابع ورته ځانګړې کېږي. نو ځکه دا په مستقبل کې په برني اتریش کې د ادغام پالیسی او کار لپاره یو لازم چوکاټ جوړوي، چې پکې د فنډونو د ورکړې ذکر هم شوی دی.

## 2. د ادغام د پالیسی اصول

## بريالي ادغام لپاره شرایط

لاندیني اصول د بريالي ادغام او دغه شان د ټولنيز يووالي لپاره په مطلق ډول مهم دي: د يوې شريکي ژبي په توگه د الماني زده کول، په اقتصادي توگه ځان باثباته کولو لپاره په فعاله توگه کار کول، په برني اتریش کې د گډ ژوند د بنسټ په توگه د بنسټيزو ارزښتونو منل او ملي او هره ورځنيز کلتور لپاره درناوی لرل. په ورته وخت کې، دا له کوربه ټولني تر يو څه بريد خلاص ذهنيت غواړي او ترې غواړي چې مهاجرين دې خپل وطن کې ومني. د مهاجرينو لخوا په ټولنه کې د ادغام او د ادغام پالیسی لخوا هڅي بايد به دي بسنت ولاړي وي.

## په عمومي کچه اوږد مهالي ټولنيزې پروسي په توگه ادغام

په ټولنه کې د نويو راتلونکو ادغام پوره ټولني سره تړاو لري، او تر بېلا بېلو درجو د ټولني په هر سکتور خپل اغېز پرېږدي. دې سره بايد د يوې گوشه يا ځانگړې ستونزې چلند وه نه شي، بلکې د يوې داسې هره ورځنيزه برخه وگڼل چې پکې د مهاجرينو شتون او گډ توکميز ژوند د نورمال ژوند برخه وي. نو ځکه د ادغام پالیسي، دواړه په محدوده او پراخه مانو کې، د تعليم، د اقتصاد او د کاري بازار د پالیسي، د روغتيا ساتني د پالیسي، او د ټولنيزې او د استوگني د ورکړې د پالیسي برخه ده. د ادغام د پالیسي تړاو له ايالتي پالیسي نيولې تر د ښار او د ښارگوټي او د اداري کچې د پالیسيو پورې دی. ادغام داسې کار نه دی چې په يوه گام اخستو سره ترسره شي. بلکې، ادغام يوه اوږد مهاله پروسه ده چې وخت اخلي او د دې په ملاتړ کې بايد يو باثباته، باوري او اوږدمهاله کارلاره خپله کړای شي. په پایله کې، د ادغام پالیسي هدف اوږد مهاله وي، چې پکې راتلونکي کې غوښتنو او حاجتونو لپاره پلان جوړېږي او دغه پلان ته دوام ورکړل کېږي.

## ادغام يوه متقابلېه پروسه ده چې بېلا بېلي غوښتنې لري

د ادغام د ماموريت بيان يعني مشن سټېټمنټ د ادغام تر پالیسي لاندې دواړو دولتي او غېر دولتي تنظيمونه او ادارې راځي، لکه د بېلا بېلو سيمو اداري رياستونه، اتحاديې او هم اتریشيان او مهاجرين او د ادغام په کار کې بوخت اتریشيايي او د مهاجرينو ټلي راځي. د ادغام د ماموريت بيان يواځې هغه خلکو لپاره نه دی چې په اوسنيو وختونو کې برني اتریش ته راغلي دي، بلکې هغو لپاره هم دی چې برني اتریش له گڼ شمېره عاملونو له امله ډېر کلونه مخکې رامهاجر شوي وو او اوس د برني اتریش د ټولني برخه او آن چې دلته خپل ماشومان او ځنه پکې لمسي لمسی هم لري.



## مهاجرینو څخه هیلې

د متقابل بڼه چلند په شرایطو کې دا منل شوي دي چې مهاجرینو ته دلته راتلو او ژوند برابرولو او په دغه وخت په ټولنه کې ادغام په مقصد له دوی کېدونکې غوښتنې له کوربه ټولني کېدونکو غوښتنو سره په پرتله خورا زیاتې دي. یوه نوې ژبه زده کول، خپل ځان او ژوند راسنبالول او د یوې نوې ټولني برخه جوړېدل هغه کارونه دي چې له مهاجرینو زیاتې هڅې غواړي. مهاجرینو څخه غوښتل کېږي چې دوی ته ترلاسه وسایلو په کارولو خپل ځان راسنبالولو او پرمختګ ته خپله ژمنتیا ساتلو له لارې برني اتریش ته د خدمت برخه وګرځي. دوی د الماني زده کولو، په خپلو پښو درېدلو، او اتریشي ارزښتونه قبلولو له لارې بریالي ادغام ته رسېدا کې خپله ونډه اچوي.

## له کوربه ټولني هیلې

دا هڅې او کوششونه باید د کوربه ټولني لخوا په فعاله توګه ملاتړ شي. د ادغام پالیسي ټولني سره یوځای کېدنې ته وده او ټولنیز انضمام ته وده ورکوي او دې لپاره اړین چاپیریال چمتو کوي. فدرالي ګامونو سره سم، د برني اتریش ایالت ځان ځمکه وار کني چې د ادغام پالیسي تحریک ورکولو په موخه بڼه بنسټیز شرایط او خدمتونه قایم کړي. رضاکاران

– که افراد، ډلې، کلیساوي یا اتحادیې وي – چې د ژبې د زدکړې، د وظیفې یعنی د نوکري یا د استوګني د لټې په ډګر کې مختلف کارونه ترسره کوي، یا هغه چې صرف مرسته ورکوي، د ادغام په پروسه کې مهم رول لوبوي.

## فرصتونه وړاندې کول او برخه اخستنه اسانول

په اتریش کې ډېر شمېر هېوادوال تابعه یعنی ښاریت لرونکي دي چې یو وخت کې نوې مهاجرین وو خو اوس موده وشوه دلته اوسېږي، خپل ژوندون یې قایم کړی دی او د دې ټولنه یوه طبیعي برخه جوړ شوي دي. خپل کار او هغه کردارونو له لارې چې دوی په غاړه اخستي، دوی د ایالت او د هېواد ټولنیز او اقتصادي پرمختګ کې خپله برخه اچولي ده. په ورته وخت کې داسې ډلې ډلې شته چې چا لپاره ادغام او د برخه اخستنې پروسه تر کافي حده بریالی نه ده پاتې شوې. د تېر وخت کمزوریانې باید اوس د 'جبراني' ادغام لارې پوره کړای شي. خو، د نویو مهاجرینو ادغام پکار ده چې داسې ادغامي چارو له لارې یقیني شي چې دغه مهاجرین په حرکت کې راولي.

باید ټول – که د هغوی اصل وطن یا تابعیت څه هم دی – د برني اتریش په اقتصادي، ټولنیزو، کلتوري او معاشرتي ژوند کې ګډون ولري. د ادغام دغه پالیسي لپاره په دواړه اداري او غیر رسمي کچه اړین شرایط برابر کړای شي. په نورمالو سیستمونو او شته ادارو کې شمولیت څخه ترلاسه کېدونکي فرصتونه د ادغام پروسې لپاره قطعي اهمیت لري. د پیل شرایط مختلف دي:

مهاجرینو ته په عامه د الماني ژبې د زدکړې اړتیا وي چې په هره ورځني ژوند او په غېر رسمي توگه يې وکاروي، او ځيني نوي راتلونکي په اتریشي کاري بازار کې د کار لپاره مناسب تعليم او صلاحیتونه نه لري. د ادغام لپاره باید گامونه واخستل شي تر څو د دوی منصفانه برخه اخسته اسانه شي.

خو، ادغام غوښتنه کوي چې افراد هم خپلو وړتیاوو او امکاناتو لوړولو ته ژمن ووسي. له نویو راتلونکو مهاجرینو هیله ساتل کېږي چې دوی به الماني ژبه زده کوي، د تعليم او روزنې لپاره چمتو وسپري او په کاري بازار او ټولنه کې برخه اخستې ته به رضا وي. په عمومي ډول که ووايو نو دا هیلې په برني اتریش کې اوسېدونکو ټولو څخه لرل کېږي. برخه اخستې په وړاندې اداري خنډونه – لکه د خارجي سندونو په منلو کې زیاتي غوښتنې او بلا توجیهه اوږدې پروسي – باید وپېژندل او له مینځه یووړل شي.

### شریک ډگر په توگه بنسټیز او بشري حقوق

پاسنی اتریش د مختلفو اصلیتونو او تابعیتونو د خلکو کور دی. نور دا چې خلک په نورو پیمانو هم له یو بل سره مختلف دي: عمر، صنف، دیني عقاید او سیاسي باورونه. برني اتریش او په ټول اتریش کې په مجموعي ډول د خلکو تنوع یو ټولنیز حقیقت دی. د خلکو د رامهجر کېدو یو پایله دا ده چې زموږ په هیواد بېلا بېل ډول خلک زیاتېږي. په برني اتریش کې د خلکو تنوع ته درناوی ورکړل کېږي. که څه هم د تنوع مانا د ټولني غني کېدل دي، خو ځيني ځایونو کې تنوع له امله ذهني گډوډتیا، سوء تفهم، تضادات او ستونزې رامیخته کېږي شي.

ټولنه چې پکې مختلف رنگه خلک اوسېږي، هغې لپاره یووالي لپاره شریک ارزښتونه او دودونه پکار وي. په برني اتریش کې مور خپله ټولنه یوه خلاص ذهنیت لرونکې لرو چې خپلو مرکز ارزښتونو ته ژمنه ده. د قانون حاکمیت او جمهوریت تر څنګ، په اتریش کې تضمین بنیادي او بشري حقوق هغه بنسټیز ارزښتونه دي چې زموږ ټولنه پرې ولاړه ده. دا ارزښتونه باید د هر چا لخوا وپېژندل، ومنل او ملاتړ شي. له دغه ارزښتونو اخذ شوي هر ډول قانوني فرایض باید، بې له کومې گیلې شکوې، ومنل او تقیب شي. څو پورې چې هر څوک دغه بنیادي ارزښتونه مني، نو هیڅ داسې خنډ نه ښکاري چې خلک په تنوع غني ژوند تېرولو څخه منع کړي.

### ستونزمنو چاپېریالو سره مبارزه

په برني اتریش کې ژوند د زغم او ذهنیت پرانست لخوا اداره کېږي. داسې مېلانونو او مفکوره لپاره پکې هیڅ ځای نشته چې د اتریش او برني اتریش لازمي قواعدو سره په ټکر کې وي، او نه داسې مفکورو لپاره ځای شته چې زموږ بنسټیز ارزښتونه تر پوښتنې لاندې راولي. مور نفرت، مذهبي یا سیاسي سخت دریځي، اسلامیزم، د جمهوریت ضد مفکورې، او ځانگړو ډلو په ضد له سپکاوي ډک مخالفت رد کوو. د برني اتریش ایالت دغه رجحاناتو، شبکو او ادارو په ضد د قانون حاکمیت په مرسته مبارزه کوي، خو په دې ترڅ کې د اتریش برنی ایالت

د خپلو ارزښتونو او د ازادۍ او برابری اصولو څخه سرغړونه نه کوي. د ادغام ضد ستونزمن چاپیریالونه چې د داسې ژوندون تبلیغ کوي چې زموږ ارزښتونو او بنسټیزو جمهوري جوړښتونو سره په سمون کې نشي راتللي مقاومت سره مخ کېږي. دې کار لپاره داسې د امنیت پالیسي او ټولنیز او انسدادی گامونه، وخت له مخې، اخستل غواړي چې دغه ستونزمنو د ادغام ضد چاپیریالونو ته د خلکو ممکنه یا نور بهیر مخه ونیسي.

## مرکزي ارزښتونه

په اتریش او برني اتریش کې زموږ د گډ ژوند شریک ارزښتونه په دستوري شرایطو او قوانینو څخه راغلي دي، چې ملاتړي اسناد یې د بنسټیزو حقوقو لپاره د اروپایي اتحادیې چارټر، او نړیوال تړونونه، په ځانگړې توگه، د ملگرو ملتونو چارټر، دي. په دغه قوانینو پراته د ملي او ټولنیز ثبات فکرونه د پېړیو د ارتقاء پایله ده – چې په ځینو مثالونو کې یې پر سر جنگونه شوي دي – او دا اتریش د مهاجرت لپاره د مقناطیس په توگه کار کوي.

❖ جمهوریت او د قانون حاکمیت: قوانین او په عامه توگه لازم قواعد په پارلیمان یعنی اولسي جرگه کې د خلکو نمایندگانو لخوا په پارلیمانو چارو پلي کېدونکو قواعدو تر مخې بحث او وروسته د رای اچونې په پروسو تېرېدا په نتیجه کې جوړېږي. د اتریش په دولت د دې قایمو قوانینو تعقیب لازم دی، او دغه د اساسي قانون په بنسټ د جوړ دولت خاصه ده. په قوانینو کې بیان شوي حقونه او فرایض د اتریش په ټولو خلکو پلي کېږي؛ دغه قوانین، بې له کومې حیلي باني، ومنل او تعقیب شي.

❖ د دولت او د مذهب بېلوالی/مذهبي ازادې: اتریشي دولت له ټولو ادیانو ازاد عمل کوي، او پرېکړې یې سیکولر دي. اتریش کې هر تن ته د خپلو عقایدو لرلو او پرې د عمل کولو ازادې ترلاسه ده، خو تر هغه بریده چې دا عمل د قانون چوکاټ دننه وي، یا ازادې لري چې هیڅ ځانگړي مذهب یا د عقایدو سسټم ته ژمنتیا پرته اتریش کې ژوند وکړي. اجازه نشته چې مذهبي قواعدو تر مخې د اتریش پلي قوانینو باندي عمل څخه انکار وشي.

❖ بدني او ذهني حرمت: بدني، نفسیاتي یعنی اروایي او جنسي تاوتریخوالی، په ځانگړې توگه ماشومانو او ښځو په ضد، منع دی. خلک له (جنسي) زیاتي څخه ژغورلو لپاره جبري واده او په یو وخت کې یو نه زیاتو کسانو سره د واده ژوند منع دي.

❖ د انفرادي ژوند د تېرولو ډول او د اظهار ازادیانې: هر تن حق لري چې خپلو باورونو، دودونو، خپلو دلچسپو او جنسي میلان تر مخې د ژوند کولو حق لري. څو پورې چې دغه حقوق باندي عمل اتریشي قوانینو سره په سمون کې وي، نو محدودیت پرې نشته.

❖ صنفی مساوات: سړي او ښځي یو حقوق لري؛ دواړه حق لري چې د خپل ژوندون هر اړخ په اړه خپلواکي پرېکړي وکړي. ښځي باید برابري وگڼل شي او درناوی ورکړل شي.

❖ تعلیمي فرصتونه او لازمي تعلیم: جینکي او هلکان د هر ډول په تعلیمي موسسو کې د داخلېدا مساوي حق لري. ماشومانو باندې لازمه ده چې نرسري، سکول او/یا د حرفه یي روزنې ادارو کې زدکړي وکړي.

### 3. د یو تحریک ورکونکي او لازمي د ادغام پالیسي لپاره چلندونه

د برني اتریش ایالت د ادغام تحریکي او لازمي پالیسي ته ژمن دی. دا په دا لاندې چار لارو او اصولو کې څرگنده ده:



#### تحریک ورکول او ځواکمنول

د ادغام د پالیسي موخه ټول خلک د دې جوگه کول دي چې په خپله خوښه او په خپله ځان ساتنه ژوند ته دوام ورکړي. د ادغام دغه پروسه پیلولو لپاره، دا به پیاوړی گام وي چې برني اتریش ته په رارسېدا مهاجرینو ته ملاتړ او لارښوونه ورکړل شي. بیا باید د لارښوونې او ملاتړ گامونه واخستل شي چې پکې د تعلیم، روزنې او تصدیق شوي هنر ورزده کولو لپاره ځانگړي لایحه اعمال شامل وي، چې په پای کې یې خلک په خپلواکو لارو رهي شي. په دې لړ کې دا مهمه برېښي چې د ملاتړ گټي تر لاسه کونکو په توگه دغه خلکو ته د غېرفاعلو کسانو په نظر ونه کتل شي، بلکې هڅه باید وشي چې دوی خپل ژوندون په خپل واک د اخستلو جوگه شي او د تحریک ورکونکو د ادغام پالیسيو له لارې په ټولنه کې ونډه واچوي. د ادغام پالیسي هله تر ټولو غوره کار کوي چې برخه اخستونکي په رضاکارانه توگه په ژوند کې خپل لار جوړولو او د ټولني پرمختگ لپاره هڅي وکړي.



#### لازمي: جزا او سزا

یو بل په حق کې لازمي فرایض پوره کولو یوې ټولني سره یوځای کېدو لپاره شرط دی، چې د خپلمنځي ستاینې او باور څرگندونه ده، او په ټولنه کې د ادغام د پروسې مرکزي بنسټ دی. اړینه ده چې د ادغام پالیسي په دواړو خواوو لازمه وي، او دا باید د ښه کار لپاره انعام او بد لپاره د سزا په اصول چلېږي. د دې مانا دا چې د ادغام د پالیسي هدفونه څرگند بیان شوي پکار دي، چې د خدمت ورکونکي او خدمت تر لاسه کوونکي په مینځ کې د یو موافقي په بڼه وي چې پر عمل کول به لازم وي، او دغه عمل او د پالیسي اغېز باید

وه ارزول شي. پكار ده چي د پرمختگ جذبې او فعالې هڅې وستايل او وهڅول شي. نارضامندي يا رت انكار خپل نتايج لري، چي د بنديزونو شكل هم لرلي شي. د ادغام د پاليسي د ماموريت په بيان يعنې مشن سټېټمنټ باندې عمل په دې مانا كې لازم دي چي د ادغام پاليسي او كار، هغې لپاره فنډونه او همكاري بايد په پاليسي كې ليكل شويو هدفونو، اصولو او رويو لپاره په لوري وي. برني اتريش كې بريالي ادغام اقتصادي، ټولنيز او معاشرتي ژوند كې اسانتياوې پيدا كوي. د دې ماډل په بنسټ د فنډونو لپاره د (نورو) لارښوونو جوړونه د فنډونو وركوونكو او ترلاسه كوونكو، كه هغه افراد وي يا اتحاديي، په مينځ كې خپلمنځي ژمنتيا ته وده وركوي.

## ➔ د حاجت او پوهې په بنسټ او د وړاندې كېدونكو

خدمتونو مثبتې قبلونه په دغه حقيقت سره تضميندلای شي چي دا د ځانگړو حاجتونو لپاره وړاندې شوي دي او د ځانگړو هدف شويو ډلو لپاره دي، چي دغه شان يې خرڅ د اوچتولو وړ او گټه اخستونكو ته په ترلاسه كې اسانه وي. د برني اتريش ايالت د بېلا بېلو خلكو په مختلفو حاجتونو او ممكنه پياوړتيا لوري ته فنډونو باندې تكيه لري، چي دا سستم د يو فرد د ځانگړو حاجتونو لپاره د ملاتړ غوښتنه كوي. په اقتصادي مانا كې، د ملاتړ گامونه (چي انعام دي) بايد د مهاجر د استوگنې د قانوني حيثيت په بنسټ باندې له يو بل سره بېل كړای شي. دا په ذهن كې لرلو سره چي ادغام او بريالي گډ ژوند ته رسېدل پېچلي، گن اړخيزي او خوځښت خورونكي پروسې لري، نو بايد د ادغام كار په علمي او د ثبوت په ډول ترسره شي. د يو فرد د ځواكمنولو لپاره اغېزمن خدمتونه بايد دغه بنسټ ولري.

په حاجتونو او اغېز باندې تمرکز په ايالت كې ادغام سره ترليو ټولو خدمتونو باندې پلي كېږي. په اغېز تمرکز كې شامل دي د ادغام پاليسي لاندې د فعاليتونو او د گامونو ازرونه. د ادغام د برياليتوب پيمائش، د ادغام د گامونو اروزني او د ادغام د پروسو څارني لپاره د مناسبو نويو او لا نورو پرمختياوو اړتيا وو. د منابعو د اغېزمن استعمال په حواله مهمه ده چي د ملاتړ د خدماتو د گټورتيا حساب واخستل شي.

## ➔ په مستقبل تمرکز او اوږدمهاله دوام

د كاري بازار د پاليسي د غوښتنو په شاليد كې، برني اتريش به د راتلونكي وخت لپاره د مهاجرت او د ادغام يوه تعديل شوي پاليسي جوړه كړي چي پكې به د بېلا بېل ډول خلكو ځانگړي حاجتونه پام كې نيول شوي وي. د وړتيا لرونكو خلكو، هنرمندو كارگرانو او د زده كوونكو مهاجرت ته به تشويق وركړل شي، او دغه خلكو لپاره په برني اتريش كې د پاتې كېدا لپاره بايد بنسټيز شرايط ونيول شي. برني اتريش كې د ادغام پاليسي اوږد مهاله پاليسي ده. مهاجرينو په مينځ كې خپلواكي ته د وده وركولو او هغوی لخوا په خپله په اقتصادي توگه د ځان ساتلو هدف

د لنډمهاله کامونو په بنسټ نه شي تر لاسه کېدلای. ادغام یوه اوږده مېرآتان منډه ده، لنډ تړپ نه دی. د لارې په غوره کولو کې باید تر ټولو زیاته اسانه یا تر ټولو زیاته لنډه لاره خامخا انتخاب نه شي، بلکې هغه چې اوږد وخت پورې دوام ورکول یې اسان وي، یا هغه یوه لاره چې په پای کې مهاجر د ځان ساتنې وړ شي او د برني اتریش په ټولنه کې ضم شي.



### پوره ټولني سره تړاو او د شبکې په ډول چارې

په ټولنه کې د نويو راتلونکو ادغام پوره ټولني سره تړاو لري، او تر بېلا بېلو درجو د ټولني په هر سکتور خپل اغېز پرېږدي. د ادغام د پالیسو په مواردو باندې په ځانگړي توگه د تعليم او حرفه يي روزنې، اقتصاد، د کاري بازار، د روغتيا د سکتور، ټولنيزو مسايلو، د استوگني د اسانتيا د ترلاسي کچې، د امنيت او د کلتور اغېز وي. د ادغام د پالیسی گامونه د بناروالی او د بنار او هم د ایالت په کچو د پلي کېدا په حال کې دي. په ورته وخت کې، مور باید په ذهن کې ولرو چې، د دولتي عاملینو پرته، غېر دولتي موسسې، په گډون د اتحادیو، رضاکارانه ډلو او افرادو، د ادغام چارې په یو لړۍ ډولونو په اغېزمنه توگه ترسره کوي. د ایالتي او غېردولتي کاري عاملینو او ادارو گڼشمېره کار لپاره د مسلسلې همغږۍ او شبکې يي چارو اړتیا وي. ځکه چې د ادغام کار په طبیعي ډول د ټولني بېلا بېلو برخو سره تړاو لري، نو له دې اټکل کېدلای شي چې ادغام سره تړلي د برني اتریش ایالت لخوا چلول کېدونکو یا یواځې هلته شتون لرونکو ادارو په مینځ کې همغږی او د اړیکو ټینګېدنه څومره مهمه ده. د انتقالی چارو په لړ کې زیاتې اړیکې ساتنه او زیاته بڼه همغږي د چارې ترسره کوونکو په مینځ کې د ناموافقته کچه راټیټوي او تر ممکنه حده د ساختی چارو تکرار څخه ژغورنه کوي.

### ژبه او تعليم د کلیدي وړتیاوو په توگه

دا شریکه ژبه نه یوازې اصلي اتریشیانو او مهاجرینو تر مینځ، بلکې د بېلا بېلو اصلیتونو او ژبې ویونکو مهاجرینو په مابین کې هم اړیکه نیول اسانوي. دا باید هر چا ته څرگنده وي چې یوازې په الماني ژبه کې کافي مهارت درلودلو سره برابر فرصتونه تر لاسه او ټولنه کې برخه اخستنه ممکنه کېږي.

د ژبې کافي مهارت سره د برني اتریش په بنارونو او بناروالیو کې د زدکړې او روزنې، کاري بازار ته د ورننوتنې او د کلتوري او د ټولنیز ژوند فرصتونو وړ خلاصوي. په هم مهاله توگه، د ژبې کورسونه باید نه یوازې د اتریش او برني اتریش په اړه پوهه ورسوي بلکې په بریالی توگه گډ ژوند لپاره د بنسټیزو اړینونو او دودونو پوهه هم ورکړي.

نو ځکه د ادغام یوه بریالی پالیسي جوړولو لپاره د ژبي روزنه وړاندې کول یو مهم ساختماني بلاک په شان رول لري. د ژبي د بنوونې عمل باید ګټه اخستونکو لپاره د هغوی اړتیاوو تر مخې ځانګړی، بېل او د سیمې په لحاظ خصوصي وي. په دې لړ کې باید د یو چا د ژبي او د شواذ کچې او هم د هغوی د وروستۍ حرفې ځانګړو غوښتنو ته پام وساتل شي. باید د بنځو لپاره د ژبي د زدکړې عمل اسانولو ته ځانګړی پام ورکړل شي. له یوه اړخ خو بنځې د یوې د ژبي د زده کوونکو شمېره زیاتولو کې مهم رول لري. له بل اړخ بنځو ته په برني اتریش کې د ژوند مهمو پرېکړو لپاره د الماني ژبي زدکړه یو اړین ګام وي.

د الماني ژبي په زدکړه باندې زور اچول په هیڅ ډول ګڼ ژبیز کلتور باندې بد اغېز نه اچوي. الماني سره سره په نورو ژبو وراک ترلاسه کولو ارزښتمن کار دی چې هڅول کېږي. د برني اتریش په شان اقتصادي مرکز، چې نړیوالې اړیکې جوړوي او ساتي، کې ګڼې ژبې ویل یوه صلاحیت وربخښونکې ځانګړتیا شمارل کېږي چې نه یوازې د فرد په شخصیت کې بدلون راولي، بلکې اقتصادي ګټه هم لري. ځکه راتلونکي مېلان لرونکي د ادغام پالسي ګڼې ژبې ویلو ته یو فرصت په توګه ګوري.

زموږ په ټولنه کې بازار کې ځای موندلو او یو په خپله خوښه د ژوند بنسټ کېښولو لپاره تعلیم او زدکړه مهم دي. معاشرتي او ټولنیز پرمختګ په بنيادي ډول د بنوونې او روزنې له لارې ترلاسه کېږي. نو ځکه د ادغام د پالیسي تر ټولو زیاته مهمه دنده د ټولنیز پرمختګ لپاره د تعلیم په اهمیت خلک پوهول، په دوی کې تعلیمي ارمانونو ته وده ورکول او تعلیمي ادارو ته دوی لاسرسی ډاډمنول دي.

یو حرکت ورکونکی او پابند کوونکي د ادغام پالیسي باید د مهاجرینو په بچيو باندې تمرکز ولري. سم تعلیم، او په مناسب وخت ملاتړ سره، دوی په برني اتریش کې د ځای موندلو او خپل ژوند ته د تغیر ورکولو ښه امکان لري. ماشومانو ته دوامداره د سکول تعلیم ورکولو، په خاصه توګه د ژبي د زدکړې په حواله، لپاره اړینه ده چې بېلا بېلو تعلیمي ادارو (د کنډرگارټن، نرسري، او ابتدایي تعلیم) سره اړیکه جوړه وساتل شي. میندو پلرونو سره کار ته باید ته نور زور ورکړل شي.

## اقتصاد او کاري بازار - برخه اخستنې ته تشویق

هر یو تن باید خپل ځان ساتلو لپاره په خپله لاسه فرصتونو ته وده ورکړي. زموږ ټولنیز سسټم، چې د یووالي په بنسټ ولاړ دی، هغو خلکو لپاره یو حفاظتي جال په توګه کار کوي چې له بېلا بېلو عواملو خپل ځانونه نشي ساتلي. فلاحي دولت یوازې هله چلېدلی شي چې هر څوک د خپلو مالي اړتیا سامان په خپله کوي او د یووالي په سسټم کې خپله مرستندویه ونډه اچوي. د بېلګې په توګه، د دې مطلب دا دی چې د الماني ژبي زدکړې سره، تعلیم او هنرونه ترلاسه کولو سره، د کار لټون او کار کولو سره، مهاجرین په اوږده مهال کې خپله اقتصادي

خپلواکي ترلاسه کوي. هغه څوک چې په هڅه کولو کې پاتې راځي، هغه نه یوازې ځان ته زیان رسوي، بلکې د یووالي ټولني ته هم زیان رسوي چې دا فلاحي دولت یې بنسټ ولاړ دی.

په کاري بازار کې د مهاجرینو برخه اخستنه مور کې هر یوه تن ته – او په مجموع کې ټولني ته – ګټه رسوي. داسې ژوند هغه اقتصادي حالت رامینځته کوي چې پکې یو انسان په خپله خوښه خپلواک ژوند تېرولی شي. سره له دې، کار په غېر مستقیمه توګه ټولني سره ادغام ته هم وده ورکوي: د کار ځای په ټولنه کې د متنوع اړیکو فرصتونه وړاندې کوي، چې بیا دا په ټولنه زیات بڼه ادغام ته اضافي مواقع پیدا کوي. وروستی خو مهمه خبره دا چې کاري بازار کې د مهاجرینو خلکو برخه اخسته د برني اتریش اقتصاد غښتلی کوي.

نو ځکه یو تحریک ورکوونکی او پابند کوونکې پالیسي د برني اتریش د اقتصادي پالیسي یوه مهمه برخه ده، چې مقصد یې په اتریش کې د یو مخکښ اقتصادي ځای په توګه د برني اتریش رول ته غځون بخښي. په دې مانا کې اقتصادي پالیسي او د ادغام پالیسي لا هم زیات اهمیت نیسي. د برني اتریش اقتصاد ته هنرمند کارمندان پکار دي. مهاجرین چې الماني زده کولو، هنرونه زده کولو او په کار کې بوخت کېدلو ته چمتو وي، هغوی د کاروبار ځای په توګه برني اتریش ته یو لوی فرصت وړاندې کوي. په ورته وخت کې باید په ذهن کې وساتل شي چې په وروستیو کلونو کې برني اتریش ته راغلي زیاتره مهاجرین کاري بازار لپاره اړین تعلیمونه او مهارتونه نه لري، نو ځکه دوی باید لومړی په برني اتریش کې دغه ترلاسه کړي. کاري بازار لپاره د زیاتو نه زیاتو خلکو ته تعلیم او زدکړې له لارې د مهارتونو وړزده کولو چیلنج پوره کولو لپاره باید هدف تر مخې ملاتړي ګامونه او د استوګنیز حیثیت تر مخې ځانګړي خدمتونه وړاندې کړای شي. د عامه او شخصي سکتورونو په مینځ کې اغېزمنې اړیکې اړینې دي. په بازار کې د راپېښېدونکو اړتیاوو تر مخې، دلته مهاجرینو په توګه راتلونکو ځوانو خلکو او بالغانو ته باید مشورې او هڅونې ورکړل شي چې په راروانو څو کلونو کې هغه حرفه یې ډګرونو کې روزني ترلاسه کړي چېرې چې د کارکوونکو اړتیا ډېره ده. ښځې باید په خاصه توګه پوهې لپاره په نخښه کړای شي چې سندونه، روزني ترلاسه کولو او کاري بازار ته ننوتلو لپاره چمتو شي. هغه مهاجرین چې په کاروباري ټولنه کې د اړتیا هنرونه له مخې لري، هغوی باید زر تر زره د اړوندو حرفه یې کورسونو له لارې جرمني ژبه زده کړي او په کاري بازار کې له فرصتونو زر تر زره ګټه ترلاسه کولو لپاره باید دوی ته په چټک ډول اړینې روزني ورکړای شي. په لوړه کچه هنرمندو مهاجرینو ته باید د دوی د هنرونو په رسمي منل کېدا کې تر ټولو غوره ملاتړ ورکړل شي.

نږدې تېرو کلونو کې موندل شوي چې د مهاجرت شالید لرونکې جینکيو تعلیمي کامیابي د مهاجرت شالید لرونکو هلکانو په پرتله تر زیاتې لورې کچې ښه وي. خو، په حرفه یې روزنو او روزگار کې د تعلیمي کامیابي هومره کچه په نظر نه راځي. په تکراري بڼه دودیز صنفی رولونه د جینکيو لپاره خنډونه جوړېږي. جینکيو، ښځو او میندو پلرونو سره د مثبت کار له لارې باید دغه خنډونو باندې بری وموندل شي،



چې د ادغام د پالیسي برخه ده. په هم هغه وخت کې داسې سربو ته باید ځانگړی پام ورکړل شي چې برني اتریش ته خپلو کورنیو پرته یوازې راغلي دي. دوامداره اړتیا ده چې د دغه ډلې مهاجرینو د ادغام لپاره عمومي او ځانگړي گامونه واخستل شي.

## په ځایي کچه ادغام او گډ ژوند

په ټولنه کې د مهاجرینو ادغام یوه ملي دنده چې باید فدرالي او ایالتي حکومت په مابین کې په اساسي قانون کې د واک د وېش تر مخې ترسره شي. په ورته وخت کې ادغام په ځایي کچه د خلکو د ورځنیز ژوند برخه ده. ښارونه، ولسوالۍ او ښاروالۍ لرونکي د فدرالي حريم دنده د یو ایالت په توگه پاسنی اتریش د ادغام داسې ستراتیجی لری چې په بېلابېلو ادارو، سیمو سره تړاو لری تر څو ادغام په غېر مرکزي توگه وده ومومي. نو له دې مخې، ژمنو ځایي ټولنو او ولسوالیو لخوا د مهاجرینو د ادغام لپاره ملاتړی کار ځانگړی اهمیت لري.

د مهاجرت په پایله کې داسې هم کېدې شي چې په زیاتېدونکي شمېر کې د ځانگړو ټولنیزو ډلو یا هېوادونو خلک په ولسوالیو، د ښارونو، سیمو یا ښاروالیو په ځانگړو گاونډونو یا کوڅو کې یو ځای ډله ییز ژوند پیل کړي. څو پورې چې دا کار تر یو محدوده حده کېږي او خلک د استوگنې کافي ځایونه ولري او نورو ډل خلکو سره د لیدنې او ورسره د اړیکو جوړولو مناسبې مواقع ولري، نو د خلکو داسې ډله ییز اوسېدنه ستونزې نه پیدا کوي. په غوره توگه گډ ژوند لپاره اړینه ده چې خلکو یو بل سره په خلاص ذهنیت او آرام ډول سره یو بل سره همکاري او گډ وخت تېر کړي. په گاونډ کې گډ ژوند باید یو بل ته په درناوي سره ترسره شي. خو، که په دغه ځایونو کې ټولنیزه نابرابري تر ښکاره حده ډېره وي، نو دې له امله خلکو په مینځ بېلوالی، ادغام ضد لوري ته کشېدنه، او د موازي ژوند داسې ستونزمن حالتونه رامینځته کېدلای شي چې هغه ځای کې اوسېدونکو ټولو خلکو ته زیان رسولای شي. باید داسې ډلې ټولنو مخه ونیول شي چې پکې خلک اکثریتي خلکو سره د اړیکو نیولو پرته ژوند تېروي او د ځایي دودونو په ضد ځي. د ښارونو او د ښارگونو پلان کولو او هم د کورونو د ورکولو په وخت مهمه ده چې – دواړه له توکمیزه او د ټولنیز حیثیت له نظره – په داسې ډول پلان جوړ شي چې خلک پکې ښه گډوډ کړای شي. حقیقت خو دا دی چې په اوږد مهال کې زموږ گډې کټې او جذبې مور یو بل سره راپوځای کوي، نه دا چې مور له اصله له کومې یو.

## ارزښتونه او دودونه چې د انتقال وړ دي

گډ ژوند اکثر د نالیکل شویو قواعدو تابع وي. کلتور له لارې انتقال شوي ارزښتونه، ثقافتونه، دودونه او اعمال زموږ په ورځنیز ژوند اغېز کوي او ټولني لپاره مهم وي. خو، په برني اتریش کې دا کلتوري اعمال هر ځای کې یو شان نه دي. د برعکس، دا کلتوري اعمال ډېره زیات تنوع لري؛ دا محرک وي او په مسلسل بدلون خوري. د دغه ټولو توپيرونو سربېره، ډېر شمېر زاړه، ثابت شوي او شریک عادتونه شته چې باید خوندي وساتل شي. دا د گډ ژوند بنسټ دي، چې مانا دا چې په برني اتریش کې باید هر څوک یې د خپل ژوند د برخې په توگه وپېژني.

د بېلگې په توگه، په دې دا خبره ده چې اتریش یو سیکولر هېواد دی، چې مذهب سره پرانستی او د ملگرتیې چلند کوي. اتریش د پرانستی ذهن یو عیسایي هېواد دی چې انسان دوستی او روښانفکری ته ژمن دی. یو بل سره نظري موافقت د دلیل، د دريځونو او د پرېکړو عقلي توجیهه موندلو له لارې فصل کېږي. اتریش داسې هېواد دی چې په غښتلي موافقت ولاړ دی چې سولې ته ارزښت ورکوي. دا نه یوازې په دې مانا ده چې دلته تاوتریخوالی نه خوښول کېږي، بلکې دا مانا هم لری چې اتریش په خپل ځان، خپلو نورمونو او ارزښتونو باندې پوښتنو ته وده ورکوي او په ځان انتقاد مني او زغمي. یو داسې ایالت په توگه چې پکې تعلیمي او اقتصادي پرمختگ په مرکزي توگه مهم دي، پاسنی اتریش د ټولو اوسېدونکو په دې موافقت ولاړ دی چې هر یو به زدکړه او د ځان روزنه به کوي او خپل شخصي ژوند کې پرمختگ او په ټوله کې د ایالت د پرمختگ لپاره به خپلې وړتیاوې په کار راولي. زموږ ایالت باید د داسې ښو خصلتونو لکه د وخت د پابندی، تنظیم، باور تیا، پرانستی ذهنیت او روڼ تندي سره د یو بل د قبلوني سمبول وي او دا هر څه یو مثبت او گډ مستقبل راجوړوي. د یو شریک کلتوري په توگه برني اتریش هر کال د دودیزو ورځو لمانځنو ته دوام ورکړی دی. موږ پوهېږو چې د گډ ژوند دا لیکل شوي او نالیکل شوي ارزښتونه، اعمال او دودونه یواځې په جزوي توگه د حقیقت څرگندونه کوي او په جزوي توگه د مثالي حالاتو انځور ښکاره کوي، خو دا یو کورنی چاپېریال جوړوي چې پکې یو بل باندې تکیه او یو بل سره یووالي ته وده ورکوي چې ټولنیز یووالي ته هم لارښوونه کوي او هم یې غښتلی کوي.

په برني اتریش کې زموږ کلتوري میراث بل نسل ته د انتقال وړ دی. خو، موږ باید تل د ټولنیزو او کلتوري عملونو او عادتونو په اړه پرانستی بحث ولرو تر څو پرېکړه وکړو چې څه باید د یو کامل ارزښت په توگه دوام او زیات پرمختگ ولري او څه عمل یا عادت باید پرېښول شي. دا ایالت خپل مستقبل ته د شکل ورکولو لپاره اړین ځواک د دایمي او د محرک، د انفرادي او د ټولنیز، بدلون ته پرانستي ذهنیت او په جرړه کلک ارزښتونو په مینځ کې د تناو څخه ترلاسه کوي.

په برني اتریش کې له هیچا نه غوښتل کېږي چې خپل اصلیت، کلتوري ولې یعني جرړي یا مذهبي عقاید دې باید پرېږدي یا یې تري انکار وکړي. بیا هم، راتلونکو نویو خلکو یعني مهاجرینو له پکار دي چې برني اتریش کې موجودو ټولنیزو او کلتوري اعمالو او عادتونو سره بلدتیا او ورته درناوی ولري تر څو نورو سره په برابرې سطحه د اړیکو جوړولو فرصتونه ولري.

## یو بل ته د درناوی چلند

سوله ییز گډ ژوند او هم د مثبت کلتوري بحث او خبرو اترو لپاره خپلمنځي علم او درناوی بنسټیزه اړتیا لري. شخړې د پرانستي او منصفانه بحث له لارې سنبالول پکار دي. د خپلمنځي درناوي مانا دا چې هر یو تن بل سره په عزت سره پېښ شي. په هم مهاله توگه موږ توقع لرو چې هغه بل تن به هم تاسو سره د درناوي چلند خپل کړي. په برعکسه توگه، یو تن یواځې هله د عزت غوښتنه کولې شي

چې دی په خپله مخامخ تن سره په عزت سره پېښ شي. یواځې هغه خلک چې عزتمند چلند خپلوي کولای شي چې له نورو د عزت توقع او غوښتنه ولري. په دې لړ کې، خپلمنځي چلند غواړي چې د نورو برابرتیا او برابر حیثیت ومنل شي او دا زغم سره نږدې تړلي خبره ده.

خو د خپلمنځي درناوي غوښتنه باید په ناجایز کار کې بوخت تن خوشالولو په مانا نه دی ځکه چې دا له شخړو یا ستونزو د سترگو پټولو په مانا ده. بلکې، د مثبت تنقید لپاره د درناوي یوه بنسټیزه کچه ساتل اړینه تر څو د انتقاد او د بحث د زغم استعداد لوړ کړای شي. د درناوي ورکړه په هر چا لازمه ده، په گډون د عامه خدمتگارانو لکه استادان، پولیس افسران وغیره، که د هغوی صنف کوم یو هم وي. دلته په کلتوري او مذهبي بنسټ د صنفونو یا د بل دین د خلکو ارزښت کم گڼل هیڅ ځای نه لري. په ذهن کې ساتل پکار دي چې دا ډول کمتر شمېرنه دواړه د کوربه ټولني او د مهاجرینو ډلو لخوا ترسره کېدلای شي. مهمه نه ده چې د داسې چلند څه یا څوک دي خو باید دغه چلند په ضد کلکه مبارزه وشي.

په هره ورځني ژوند کې، غوره گډ ژوند یو بل لپاره خیال او خواخوږۍ ته اړتیا لري. په یو بل د پوهېدلو لپاره په دغه ژمنتیا— چې گډ ژوند لپاره ضروري ده— کې یو بل ته سلام ویل، چوپ ماحول ته د نورو خلکو حاجت، قدرتي چاپېریال ته درناوی لرل، د عامه گټې څیزونه او ځایونه په سریتوب استعمالول اړین دي. دا ایالت دغه خبرو لپاره پېژندل کېږي.

